

CASUS XXXIV. 1. Director Collegii tenetur obligare Beneficiatos ibi studentes ad portandam comam brevem, & deferendum habitum Clericalem? 2. Daturne obligatio recitandi Breviarium & gestandi habitum Clericalem ex Beneficio, cujus reditus sunt tantum 75. floreni? 3. Debentne dimittere Beneficium, qui nondum se determinarunt ad amplectendum statum Clericalem?

3. Ad 1. Director debet eos obligare ad utrumque. Ad 2. Datur obligatio recitandi Breviarium non obstante tenuitate Beneficii. Ad 3. Tenentur dimittere Beneficium, qui nondum se determinarunt ad statum Ecclesiasticum amplectendum. *Decisum in Sorbona 11. Maji 1650.*

CASUS XXXV. Beneficiatus excommunicatus gaudetne fructibus Beneficii sui?

3. Quamdiu est in excommunicatione, non potest percipere fructus Beneficii. *De Lamet.*

Vide *Beneficium. Canonicus. Collatio Beneficii. Devolutio. Excommunicatio Cas. 35. Irregularitas Cas. 8. 161. Missa. Officium Breviarii. Parochus. Provisio Beneficii.*

BENEFICIUM

1. Vox hæc in genere multiplicem sensum recipit; hic tamen nil aliud significat quam bona, quæ ab initio indistincte Deo & Ecclesiæ ad sustentationem Ministrorum suorum dicata, postea autem divisa & in titulos erecta, nec non quibusdam Clericis assignata fuerunt ratione ministerii, quod in Ecclesia obeunt. Hinc Beneficium desinitur *jus perpetuum percipiendi fructus ex bonis quibusdam Ecclesiasticis, competens Clerico propter officium spirituale*, quod ipsi injungitur per Canones, vel ad quod tenetur ex fundatione, vel consuetudine.

2. Beneficiorum alia sunt primi ordinis, quibus annexa est jurisdictio Ecclesiastica; ut Abbatix, Episcopatus, Archiepiscopatus, & alia hujusmodi: alia sunt secundi ordinis non habentia annexam jurisdictionem, ut Præbendæ, Capellanix &c. Quibusdam annexa est cura animarum, ut Episcopatibus, Beneficiis curatis, quorum Titularibus incumbit spirituale regimen in sibi subditos: quædam vero simplicia dicuntur, eoquod sint absque regimine animarum.

3. Dantur insuper aliqua Beneficia, quæ vocantur *Dignitates*, quibus nimirum annexa est præeminentia quædam aut Juris-

Jurisdictio, ut Præposituræ, Archidiaconatus & Prioratus conventuales; & alia, quæ vocantur *Personatus* cum aliqua pariter præeminentia post Dignitates, verum sine jurisdictione.

4. Aliqua Beneficia agnoscunt fundatorem, quæ nimirum sunt Patronatus Ecclesiastici vel laici; quædam non agnoscunt, ut omnia fere Beneficia curata, & Præbendæ.

5. Distinguuntur denique alia duo Beneficiorum genera; sæcularia videlicet, de quibus hæctenus; & regularia, ad quæ solis regularibus patet accessus.

6. Alia sunt electiva, collativa aut mixta; alia in titulum; alia in commendam concessa. Non nulla exigunt residentiam, ut Beneficia curata & Præbendæ; unde nemo duo ejusmodi Beneficia habere potest: quædam vero hodie residentiam non requirunt, ut Prioratus & capellanix, quæ ideo vocantur *Beneficia simplicia* aut simplicis tonsuræ, quorum pariter duo simul *sub eodem testō* possideri non possunt.

7. Beneficium pleno jure vacat 1. Per mortem naturalem aut violentam Titularis. 2. Per mortem civilem ejusdem. 3. Per professionem solemnem & validam Religionis. 4. Per renunciationem puram & simplicem acceptatam a Collatore. 5. Per matrimonium Beneficiati etiam non consummatum. 6. Quoad Jesuitas per emissionem primi voti. 7. Per consecrationem Episcopi, aut negligentiam ipsius in procuranda tempore præscripto consecratione: notandum autem, Episcopum Beneficio suo pleno jure non privari, nisi post sententiam declarationem. 8. Per incompatibilitatem Beneficiorum, ut Beneficii curati & Præbendæ, cum alterutri non renuntiat Titularis intra annum ab adita pacifica possessione. 9. Per simoniam aut confidentiam, quæ solo facto privant Beneficio Titulari, aut eum, qui vult fieri Titularis. 10. Per hæresin publicam & pertinaciter propugnatam.

8. Sunt adhuc aliæ causæ, ex quibus vacat Beneficium, sed primum post sententiam Juridicam; quo in casu Titularis resignare potest tam ante, quam post latam sententiam durante appellatione, si quam interposuerit, ita, ut resignatarius, modo sententia a Judice appellato confirmata nondum fuerit, maneat legitimus possessor Beneficii, etsi sententia prior postmodum post factam nimirum resignationem confirmata fuerit.

9. Pluralitas Beneficiorum etsi antiquitus absolute fuerit prohibita, Concilium Tridentinum tamen concessit possessionem

nem etiam alterius Beneficii, si primum ad honestam sustentationem Beneficiati non sufficiat.

10. Superior legitimus duo simul potest unire Beneficia ab eodem Titulari possidenda, ubi id requirit aut necessitas aut Ecclesie utilitas. Advertendum tamen, quod Beneficia Confistorialia, uti sunt Episcopatus & Abbatia, solus Papa potest unire aut dividere; & quidem in Gallia non nisi de consensu Regis.

11. Beneficium liberæ collationis non potest uniri alteri Beneficio, quod est Patronatus laici.

CASUS I. Gratianus Clericus vir doctus ac magni meriti Prælaturam affectat, omnesque curas intendit, ut eam obtineat.

R. Non potest hoc fieri, quin injustitiæ aut superbiæ seu ambitionis se rerum constituat. *Pontas.*

CASUS II. Parochia S. Altini cum vacaret, Barnabas oriundus ex illa Collatorem adit, eamque sibi conferri rogat.

R. Barnabas absque peccato non potest eam petere, etiam si sit graduatus. *Pontas.*

NOTA. Licet se Patrono præsentare inter Candidatos, eique relinquere indifferenter delectum dignioris; non tamen licet, se velle præferri digniori, etsi Patronus sit laicus.

CASUS III. Matthias acceptavit resignationem alicujus Decanatus sibi factam, adiitque illius possessionem sine animo ibi deserviendi, imo cum intentione illum permutandi cum Beneficio simplici, quod se primum offeret, sibi que utile ac commodum fuerit.

R. Gravissime peccavit Matthias, cum Canonicæ non sit ingressus in Decanatum; & hinc tenetur in conscientia illum dimittere, quin eum possit permutare, aut pensionem reservare. Rarum valde est, ut in ejusmodi casibus agatur de evidenti utilitate Ecclesie, ad quam tamen si respiceretur, absque peccato posset fieri talis permutatio. *Pontas.*

CASUS IV. Genucius Diaconus a pluribus jam annis, cum non haberet, unde commode subsisteret, acceptavit resignationem Parochiæ, ex qua annui redditus proveniebant mille floreni: adiit etiam possessionem illius absque animo intra annum recipiendi Presbyteratum, sed sola intentione percipiendi fructus Beneficii, quod anno elapso iterum resignavit in manus Collatoris.

R. Tuta

R. Tuta conscientia non potuit acceptare hoc Beneficium, teneturque ad integram restitutionem fructuum. *Pontas.*

CASUS V. Sixtus resignavit Prioratum quemdam, cujus annui redditus sunt 400. floreni: Theogenes juvenis nobilis natu minor, cujus parens non habebat sufficientia media ad prosequenda illius studia, recipit hoc Beneficium, ne cogatur onerosus esse parenti, illudque per tres aut quatuor annos retinere cogitat sine ulla tamen intentione statum Clericalem amplectendi.

R. Salva conscientia nec acceptare potest resignationem, nec Prioratum retinere. *Pontas.*

NOTA. Vide dicta Caf. 32. & 34. V. *Beneficiatus.*

CASUS VI. Simon audiens, Priorem quemdam esse in ultimo agone, adit Collatorem rogans, ut post mortem Prioris, qui vix una hora adhuc vivere posset, sibi conferret Prioratum: Collator annuit, ipsumque re ipsa nominat.

R. Nec Simonis inordinata cupiditas, nec Collatoris facilitas a peccato excusari possunt. *Pontas.*

CASUS VII. Arfacius, sciens quod Ludovicus Prioratui, cui per ætatem non amplius deservire poterat, renunciare cogitet, rogat Collatorem, ut in sui favorem resignationem fieri curret: Collator mittit Presbyterum quemdam, ut id proponat Ludovico, qui etiam detulit petitioni, & quidem libenter, quia Arfacium suos inter amicos numerabat. Sed Presbyter ferens responsum Collatori, hunc rogat, ne graviter ferret, si pro se ipso hoc Beneficium obtinere conaretur: Collator consentit, Presbyterque rediens ad Ludovicum, pro se fieri rogat resignationem Beneficii; quod & obtinet.

R. Dupliciter peccavit Presbyter iste, peccato infidelitatis, & cupiditatis. Factu tamen optimum erit, si Presbyter consulat Episcopum suum, ei factum, ut re ipsa se habet, exponat, illiusque judicio se submittat. *Pontas.*

CASUS VIII. Gombertus Patronus alicujus Parochiæ præsentavit Episcopo Petrum & Paulum, data illi optione eligendi, quem digniorem judicaverit. Petrus optimis erat moribus, sed mediocri tantum scientia: Paulus vero erat doctus; sed primum rediit ex regionibus exteris, & quidem absque ullo testimonio de vita & moribus.

R. Bene agit Episcopus, si in hoc casu Petrum præferat Paulo. *Pontas.*

CA-

CASUS IX. Vir nobilis, pauper tamen, potestne acceptare Beneficium Canonicum admodum tenue, neququam affectatum, sed ultro oblatum, cum intentione quidem obligationibus Beneficio annexis exacte satisfaciendi, sed illud tamen diu solum retinendi, donec pinguius Beneficium se offerat?

R. Salva conscientia non potest, si habeat tantum intentionem ditescendi, & in statu Ecclesiastico persistere firmiter non statuerit. *De Lamet.*

CASUS X. Debetne Beneficium, quod est collationis Pontificiæ renuntiari Pontifici, dum quis reditus per annum promisit illi, qui sua ad illud obtinendum contulit obsequia? Estne hæc conventio simoniaca?

R. Est simoniaca; & Beneficiatus, si conventio fuit perfecta, privandus est Beneficio, illeque, qui sua obsequia contulit, obligandus ad restitutionem eorum, quæ hac ratione accipit. *Fromageau.*

CASUS XI. Clericus quidam de Beneficio litigans, per fraudem curavit, ut illud obtineret quidam quoad forum Privilegiatus, ut tali modo causa abducetur a Judicibus, coram quibus agitabatur. Quid illi agendum?

R. Tenetur damnum resarcire illi, quem læsit; & si jus sibi minus suffragetur, etiam restituere Beneficium & omnes fructus, quos percepit. *De Lamet.*

CASUS XII. Religiosus quidam professus potestne tuta conscientia & absque peccato mortali recipere Beneficium curatum contra voluntatem Superiorum suorum, qui eum ad id muneris ineptum judicant?

R. Non potest. *De Lamet.*

CASUS XIII. Canonici Regulares quidam votum emittunt nullum Beneficium recipiendi nisi de mandato sui Superioris. Quæritur jam

1. Num possint ejusmodi votum emittere.

2. An violet votum, qui de mandato Episcopi sui recipit Beneficium.

3. Si quis recipit Beneficium dependenter a suo Superiore, teneturne ad monasterium redire ad mandatum Superioris? Et, si Beneficium deserere noluerit, estne necessaria dispensatio Pontificia, ut Beneficium administretur per vicarium amovibilem?

4. Suntne securi in conscientia, qui cum consensu quidem Superioris, sed extorto, aut cum dictamine, de nullitate voti Beneficium recipiant? & num Religio eos, qui sic

sic Beneficium acceperunt, si dein redire velint, recipere tenentur? aut num eos potest repellere?

5. Voto sincere emisso potestne peti dispensatio a Papa ex hac sola ratione, quia monasterium fastidium creat? Potestne ejusmodi dispensatio obtineri tempore Jubilæi?

6. Religiosus Beneficiatus teneturne sub peccato obire exercitia Religionis usitata in suo monasterio, & compatibilia cum functionibus Beneficii.

7. Superior Regularis potestne statuta concedere pro Religiosis Beneficiatis?

8. Religiosi Beneficiati possuntne tuta conscientia a communitate recedere, aliamque domum incolere? & residentes in monasterio tenenturne ad functiones regulares?

9. Possuntne ejusmodi Religiosi pro libitu disponere de redditibus Beneficii? e claustris egredi, quandocunque velint? scemnis loqui non obstantibus constitutionibus monasterii id prohibentibus? Possuntne se gerere mere ut pensionarios?

10. Debetne Religiosi Beneficiati in domibus Religiosis aut tam prope versantes, ut commode tempore matutino eo venire possint, excludi a capitulo, utpote qui non amplius Communitatis pars censeantur?

R. *Ad 1.* Potuit in memorata Communitate sanciri, ut a quolibet emittatur votum non recipiendi Beneficium nisi de mandato Superioris.

Ad 2. Si monasterium subjectum est Episcopo, Religiosus potest recipere Beneficium ad mandatum illius.

Ad 3. Qui receperunt Beneficium in titulum & dependenter a suo Superiore, non tenentur illud dimittere ad mandatum Superioris.

Ad 4. Qui a Superiore extorquent consensum ad hoc, ut possint recipere Beneficium, aut qui illud recipiunt existimantes, votum esse nullum, neququam securi sunt in conscientia: Religio interea non potest redire volentes repellere, sed tenetur eos recipere.

Ad 5. Qui sincere emisissent tale votum, non possunt petere dispensationem ratione solius fastidii, quo afficiuntur in monasterio; neque talis dispensatio impertiri potest tempore Jubilæi.

Ad 6. Haud satis est, si Beneficiatus Religiosus vivat ut Clericus; necesse insuper est, ut adimpleat obligationes Religionis, quæ cum functionibus Beneficii compatibiles sunt.

Ad 7. Superior Regularis potest suis Religiosis Beneficiatis præscribere quedam pietatis exercitia, ut eos in vitæ sanctitate contineat.

Ad 8. Religiosus curatus in monasterio commorans, cum tempus ad alia Beneficii munia collocare debeat, non potest exacte servare omnia, quæ ex præscripto vitæ regularis servanda sunt.

Ad 9. Religiosi Beneficiati tenentur exacte servare votum paupertatis, & cum summa præcautione agere cum foeminis. Satius autem est, si degant in domo Beneficiali quam in monasterio, ratione prærogativarum & exemptionum, quæ ipsis in monasterio concedi deberent.

Ad 10. Cum Religiosi ejusmodi non amplius censeantur esse pars communitatis, ad capitulum vocandi non sunt. *De Lamet.*

NOTA. In hoc Casu agitur de voto non acceptandi Beneficium sæculare sine consensu Superioris, aut ipsius Papæ, quale habent Lateranenses subiecti gubernio Congregationis. Sed Responsio ad 3. non est vera in iis, qui habent nudum consensum Superioris vel Papæ sine dispensatione in voto obedientiæ. Quamvis enim canonici Regulares sint capaces Beneficiorum Sæcularium, prout declaravit Benedictus XIV. in Bulla *Apostolici*; tenentur tamen illud resignare ad jussum Superioris, nisi præcesserit dispensatio Pontificia circa votum obedientiæ. Vide *infra* Cas. 34.

CASUS XIV. Potestne Clericus duo Beneficia possidere *sub eodem titulo*? Num tenetur alterutrum dimittere, qui duo possidet?

R. Si unum Beneficium sufficit pro sustentatione Clerici, non potest duo possidere; & qui duo possidet absque dispensatione, tenetur alterutrum dimittere, & omnes fructus ex eo perceptos restituere, nisi ea bona fide possedisset. Verum si ea possedit nixus sententia virorum peritorum existimantium, quod possit ea possidere, non tenetur restituere nisi id, ex quo ditior evasit. *De Lamet.*

NOTA. Si unum sit curatum, & alterum adeo tenue, ut ibi locorum peculiaris Beneficiatus sustentari non possit, non tenetur alterutrum dimittere.

CASUS XV. Clericus quidam alium ad petendum vi Doctoratus sui Beneficium cuidam Graduato ademptum induxit ea intentione, ut sibi dein cederetur. Ille, qui obtinuit Beneficium vi Doctoratus, gradus suos intra annum, quo Beneficium vacabat, insinuare neglexit: Graduatus vero, cui

Bene-

Beneficium fuit ademptum, insinuavit suos Gradus, & aliunde omnibus requisitis qualitatibus instructus erat.

R. Clericus ille pessime egit, ut & ille, qui in virtute Doctoratus sui Beneficium obtinuit. Et hinc in casuposito illius provisio est nulla, Beneficiumque una cum fructibus restitui debet illi, cui fuit ademptum. *De Lamet.*

CASUS XVI. Petrus possidens Beneficium, cujus annui redditus sunt 750. floreni, illud unire vult cum quodam Seminario.

R. Ex permissione pontificia Petrus durante vita omnes redditus potest percipere, & a familia Congregationis, quæ Seminarium hoc administrat, sibi cautionem quærere. *De Lamet.*

CASUS XVII. Presbytero cuidam facta est resignatio cujusdam Parochiæ, cujus possessionem etiam adiit. Potestne tuta conscientia permittere, ut functiones parochiales fiant a resignante, ut hoc modo Episcopo & Parochianis celetur facta resignatio?

R. Presbyter hic tenetur in conscientia ut Parochum se gerere, Parochique functiones exercere. *De Lamet.*

CASUS XVIII. Prioratus ab origine Conventualis, & in quo vita communis iterum restitui potest, potestne uniri cum quodam Seminario? Num commendatarius, qui vitam conventualem subvertit, eam denuo in conscientia tenetur restituere? Num Religiosi, a quibus dependet hic Prioratus, permittere debent, ut uniatur cum Seminario?

R. Beneficium hoc non potest uniri cum Seminario. Commendatarius tenetur denuo restituere vitam conventualem, quam destruxit, & Religiosi debent impedire unionem, si possint; si autem non possint, debent consentire in unionem: sed tunc opus est dispensatione Pontificia, ut hæc unio reddatur stabilis. *De Lamet.*

CASUS XIX. Titius Abbatæ suæ redditibus fruitur solummodo vi decreti supremi Tribunalis. Quid ipsi agendum?

R. Cum non habeat titulum legitimum, Titius debet sibi procurare Bullas Pontificias, aut Abbatiam Regi renunciare. *Fromageau.*

CASUS XX. Licetne instituere Beneficium simplex, ut obtinens illud, cum Canonatu id permutet?

R. Hæc fundatio est simoniaca: non enim licet sic permutare, cum universim omnes permutationes ejusmodi legibus Ecclesiæ adversentur, nisi cedant in utilitatem & majus emolumentum Ecclesiæ. *Fromageau.*

CASUS XXI. Officium Sacristæ erectum in titulum in collegiata quadam Ecclesia, & exigens residentiam estne incompatible cum Beneficio curato in alia Ecclesia?

R. Hæc duo Beneficia sunt incompatibilia: hinc Patronus prioris Titularem adigere debet, ut sibi alterutrum eligat, & alterum dimittat. Hac occasione locum habet devolutio. *Fromageau.*

CASUS XXII. Potestne Collatori præsentari renunciatio Beneficii a moribundo facta ea conditione, ut illud ei conferat, qui ipsi nominatur? & quandonam Collator potest exigere, ut, qui jam Beneficium possidet, illud dimittat, aliudque recipiat, quod ipsi Collator daturus est?

R. Hæc præsentatio foret simoniaca. Quoad alterum, potest exigi renunciatio Beneficii ab eo, cui quis vult aliud conferre; si id suadeat zelus & amor pro disciplina Ecclesiastica. *De Lamet.*

CASUS XXIII. Vir quidam illustris habet consanguineum Collatorem plurium Canonicatum, & quidem valde pinguium; binos ab eo obtinet pro duobus filiis suis teneræ adhuc ætatis, quin tamen reputet, utrum habeant intentionem inserviendi Ecclesiæ, aut num ipse illos eo destinare debeat. Neuter amplexus est statum Clericalem, nec ulla spes affulget, eum filium natu majorem amplexaturum; licet non desit valida præsumptio, natu minorem ad statum Clericalem vocatum esse. Interea dum longo tempore possederunt hæc Beneficia, quin recitarint Officium Breviarii, uterque resignat reservata sibi pensione, quæ postmodum iterum fuit redempta. Pater nomine filiorum suorum recepit pecunias, omnesque conventiones perfecit. Num ob omissionem Breviarii & defectum intentionis suscipiendi statum Clericalem pater tenetur restituere pecunias ex his Beneficiis receptas? Num tenetur restituere totum, aut tantum partem? Et quotam? Num restitutio faciendæ Ecclesiæ, in qua erecta erant Beneficia; aut num ea, quæ restituenda essent, applicari debent ad alias pias causas? Supposito quod restitutio faciendæ sit Ecclesiæ, num distinguendum est inter ea, quæ recepit, dum filii adhuc erant Titulares, & ea, quæ post resignationem pensionis nomine soluta fuerunt? Potestne pars eorum, quæ restituenda sunt Ecclesiæ, applicari pro reparatione & decoratione Parochiarum ab ea dependentium? Num pater potest Romam confugere pro obtinenda compositione super restitutionibus hisce?

R. Omissio Breviarii obligat ad restituendum totum id, quod pater recepit: idem dicendum de defectu memoratæ

in-

intentionis. Hæc restitutio debet esse integra; cumque contra omne fas hæc Beneficia pensionibus fuerint onerata, pater tenetur restituere omnia, quæ ex his pensionibus percepit; & hæc restitutio pensionum faciendæ est Titularibus. Restitutio autem fructuum perceptorum fieri potest Ecclesiis Beneficiorum; sed si Parochiæ ab iis dependentes indigent reparatione, eæ præferendæ sunt. Denique si hæc restitutiones nimis graves accidunt patri, potest recurrere Romam. *De Lamet.*

CASUS XXIV. Presbyter quidam celavit, aut celandum curavit corpus Parochi defuncti, qui suum ipsi Beneficium resignavit, ut interim resignatio Romam perveniret; hacque fraude fuit provisus hac Parochia.

R. Coram Deo nullum jus habet Presbyter iste ad Beneficium, teneturque id dimittere, quin possit resignare. *De Lamet.*

CASUS XXV. Potestne quis agere cum Collatore, ut promittat se collaturum Beneficium personæ, quæ ei commendatur, & in cujus favorem in manus ipsius hac conditione renunciatur Beneficium? Quandonam permutationes sunt licitæ? Qui per Edictum amisit Capellaniam Ordini S. Lazari reunitam, teneturne in supplicatione, qua novum a Pontifice Beneficium postulat, ejusdem mentionem facere?

R. Hic modus agendi non est licitus: neque permutationes fieri possunt, si iisdem inferatur quædam conditio vitiosa aut simoniaca. In supplicatione ad Papam pro novo Beneficio non est necesse, ut fiat mentio Beneficii per Edictum consiliari amissi, & Ordini S. Lazari reuniti. *De Lamet.*

NOTA. Resignationes in favorem non tantum sunt illicitæ, sed etiam invalidæ.

CASUS XXVI. Canonicus quidam in infirmitatem delapsus pure & simpliciter resignat Beneficium suum in manus Capituli, quod illud conferendi jus habet, & quemdam consanguineorum designat, cui illud conferri optaret. Consanguineus iste Capitulo offert actum resignationis, & obtinet præbendam absque alio examine. Et quidem hæc praxis sancte & instar statuti universim servatur.

R. Praxis isthæc cum adversetur principiis Juris, quilibet Canonicus tenetur in conscientia conatum adhibere, ut aboleatur. *De Lamet.*

CASUS XXVII. Paulus Canonicus in extremis constitutus Canonicatum suum Petro destinat, & postquam a Collatore, cui mentem suam exposuerat, promissum oretenus retulit, Canonicatum Petro collatum iri, suam ipsi renunciationem mittit. An non acta hæc ante renunciationem, maxime factum promissum simoniæ vitio laborant?

R. Modus hic agendi fuit damnatus a Concilio Lateranensi sub Alexandro III.; & hinc abolendus est. *De Lamet.*

NOTA. Orare pro determinata persona, æque ac alii Candidati digna, circa Beneficium simplex licet, sed non pacisci.

CASUS. XXVIII. Religiosus quidam Benedictinus Titularis Prioratus Ordinis Beneficium resignare vult suo monasterio ea conditione, ut mensæ conventuali in perpetuum uniatur. Abbas consentit, sed vult, ut Communitas unionem expetat, sibi que qua Abbati cedat pars hujus Beneficii. Potestne Abbas tuta conscientia post factam unionem sibi quidpiam ex Beneficio arrogare? Num Religiosi possunt ei quidpiam petenti assentiri?

R. Si causæ, ob quas facta fuit unio, Abbatem non attingunt, nullum hic jus habet partem reddituum Beneficii sibi deprecandi: non enim consentire debet in hanc unionem, nisi ob bonum exinde Religiosis proventurum. Verum si Papa incomensationem juris Patronatus, quo se privat, partem reddituum illi concesserit, & ipse & successores ea frui possunt. *De Lamet.*

CASUS XXIX. Resignatur Beneficium simplex & regulare ea conditione, ut resignanti solvatur pensio, & resignatarius non ingrediatur ordinem reformatum. Resignatarius utramque conditionem acceptat: cum autem postmodum absolute statuisset eum Ordinem ingredi, resignans petit ab eo, ut sub iisdem conditionibus Beneficium dimittat. Potestne id facere tuta conscientia? Num ob rationes familiæ in favorem illius, qui sibi sub præfatis conditionibus præsentatus fuerit, privare se potest jure eligendi successorem.

R. Possessor Beneficii, de quo quæritur, non potest sub ullo prætextu se privare jure eligendi quempiam idoneum pro servitio Ecclesiæ, cum Beneficium solum velit dimittere per resignationem, & non per renunciationem in manus Collatoris. Is ipse tenetur eligere, quem dignum judicaverit. Condicio resignatario imposta, non ingrediendi scilicet ordinem reformatum, cum sit prava, nullatenus est admittenda; nec resignans, qui non deservivit Beneficio,

pen-

ensionem exigere potest. In omnibus hisce committeretur simonia. *De Lamet.*

CASUS XXX. Parochus quidam extrema senectute confectus Beneficium suum nepoti resignat. Provisiones Roma obtentæ traditæ fuerunt sorori Parochi, quas ea, cum nepos Beneficii possessionem adire vellet, reddere recusat, ægre ferens, fratrem suum Beneficio privari; se tamen eas reddituram ait, si nepos scripto promittat, se permiffurum, ut ipsa Beneficii proventus recipiat, & rei familiaris curam gerat, ut ante resignationem solebat. Nepos schedulam conficit, & possessionem adit; verum scrupulis postmodum agitatus schedulam repetit, & dilacerat. Ut autem sceminam exinde in furorem actam placaret, ad preces avunculi sui novam conficit syngrapham. Commisitne simoniam aut confidentiam per hoc, maxime cum præter hæc avunculo suo pensionem 100. florenorum solvat?

R. Nepos non debuisset per scriptum assentiri, ut soror avunculi sui & deinceps administraret redditus Parochiæ. Cum tamen syngrapha hæc primum post resignationem fuerit confecta, nec simonia concurret nec confidentia. Nihilominus tamen syngrapha ocyus repetenda est ad evitandam devolutionem, quæ obtineri posset sub prætextu præsentæ simoniæ. *De Lamet.*

CASUS XXXI. Abbas quidam eligitur in Episcopum; & cum Decanatum curatum possideat, ad quem obtinendum intra annum Presbyteratum suscipere necesse est, eum resignat adolescenti cuidam viginti annorum sub prætextu obtinendæ dispensationis Pontificiæ, vi cujus illum possidere possit, quoad ei per ætatem liceat Presbyteratum suscipere.

R. Videtur eum non potuisse facere hanc resignationem, cum agatur de Beneficio, quod annexam habet jurisdictionem spirituales non solum in Capitulum, sed & in populum oppidi. *De Lamet.*

NOTA. In hujusmodi actibus ratio melioris, quam quilibet coram Deo sequi tenetur, dependet a complexo circumstantiarum.

CASUS XXXII. Clericus quidam possidens Prioratum Ordinis S. Augustini eum unire vult cum hospitali Monialium ejusdem Ordinis, cui sufficientes redditus deficiunt.

R. Potest eum unire; sed id fiat a Papa necesse est cum formalitatibus a jure præscriptis: Et si sibi reservasset pensionem, ea nec ex parte, nec ex toto privari posset. Ni-

K 4

hilo-

hilominus in defectu solutionis unionem rescindere haud posset. *Fromageau.*

CASUS XXXIII. Parochus quidam in sua Parochia habet virum nobilem, potentem & litigiosum, qui injuste in controversiam vocat diversa jura Beneficii & Ecclesiae. Teneturne sub peccato mortali pro iis conservandis ei litem movere?

ꝑ. Contingere posset, Beneficio gravamen inferri adnotabile, ut Parochus sub peccato mortali teneretur eo ejusdem jura defendere, non obstante quacumque potentia partis adversae: in hoc enim casu litigaret pro bono Ecclesiae suae, cujus Tutorem agit. Nihilominus consulendus est hac super re Episcopus. *Fromageau.*

CASUS XXXIV. Parochiae dependentes a Canonicis Regularibus an possideri non possunt nisi a Regularibus?

ꝑ. Soli Regulares eas possidere possunt. Parochi olim erant amovibiles, & sumi non poterant nisi ex Abbatia, ad quam Beneficia pertinebant: modo autem conferuntur hae Parochiae in titulum ad dies vitae, & durante vacatione nominari debent Canonici Regulares, qui interim administrarent Parochias, usque dum Titularis constituatur. *Fromageau.*

NOTA. In Gallia & Belgio, ubi ab antiquissimis temporibus viget hae consuetudo irrevocabilitatis, votum obedientiae quoad modum extensionis est limitatum, ita ut habeat hunc sensum: Ero perpetuo obediens, quatenus perpetuitas Status Episcopalis vel parochialis, si ad talem assumptus fuero, permiserit. Hinc sicut ad Statum Episcopalem perpetuum non est opus dispensatione circa votum obedientiae, ita his Canonicis neque ad statum parochialem.

CASUS XXXV. Seminarium quoddam potestne augere redditus praebendarum Ecclesiae collegiatae constituta Canonicis annua pensione pro pretio Ecclesiae, quam Canonici Seminario vendunt?

ꝑ. Haec conventio foret simoniaca; & consequenter in praxin non potest deduci. *Fromageau.*

CASUS XXXVI. Clericus quidam supra alios eminens in Ecclesia, praeter plura Beneficia tenuiora & quasdam pensiones possidet Beneficium, cujus annui redditus sunt 10000. floreni. Haec omnia bona fide possidet, & in conscientia securum se existimat. Quid agendum Confessario cum hoc Clerico? num conferenda ipsi absolutio, si partem Beneficiorum resignare nolit? Supposito etiam, quod Confessarius

hanc

hanc pluralitatem Beneficiorum omnino non attingat, num hic ipse Confessarius in sacro tribunali absolvendus est?

ꝑ. Resolutio hujus casus dependet a quaestione: Utrum liceat habere plura Beneficia. Quia autem id non licet, Clericus iste, qui supponitur esse Episcopus, abdicatis reliquis Beneficiis contentus esse debet eo, ex quo ipsi redditus proveniunt 10000. floreni, quibus & honeste vivere, & partes muneris sui explere, & sublevare pauperes poterit. Hinc Confessarius debet ipsum monere, ut reliqua Beneficia dimittat; si morem non gerat, nec audiendus nec absolvendus est. Confessario ipsi, si huic obligationi suae desit, deneganda est absolutio. *Fromageau.*

NOTA. Cum hujusmodi Pluralistae habere soleant dispensationem Pontificiam, cui fidunt, Confessarius observet, quae scripsi Casu XXVIII. V. *Beneficiatus*, ut Pluralistam examinet, an hoc genus dispensationis sit in individuo in majus bonum Ecclesiae.

CASUS XXXVII. Abbas quidam potestne tuta conscientia retinere Abbatiam reddituum prope 3000. florenorum cum tribus Prioratibus reddituum plusquam 2000. florenorum praeter 2000. florenos bona patrimonialia?

ꝑ. Dispensatio Pontificia plura Beneficia retinendi, dum unicum Titulari sufficeret ad congruam sustentationem, conscientiae securitatem non praestat coram Deo, nisi subit alia causa legitima. Si status & conditio hujus Abbatis utiles non sunt Ecclesiae; aut si nec ipse nec Majores ipsius ullum Ecclesiae servitium praestiterunt, ex his Beneficiis id unum retinere potest, quod est necessarium ad hoc, ut Clericaliter vivere possit. Prohibitio Concilii Tridentini circa pluralitatem Beneficiorum extendi etiam potest ad pensiones, utpote Beneficiorum locum tenentes. *Fromageau.*

NOTA. Vide dicta Cas. 36. Merita majorum non erant sine numero & mensura. Forte jam sunt condigne proemiata. Forte jam evanuerunt e memoria hominum. De causa autem, & de justitia dispensationis debet constare publice ad praevendum scandalum.

CASUS XXXVIII. Clericus quidam possidens Abbatiam reddituum 1000. florenorum, 1500. florenos insuper recipit ex aliis Beneficiis; novissime etiam fuit promotus ad Episcopatum 7000. florenos proferentem. Jam revertendum ipsi est ad suam Abbatiam. Quid agendum Priori, quem accessurus est pro deponenda confessione?

3. Dispensatio Pontificia super pluralitate Beneficiorum supponit necessitatem aut utilitatem Ecclesie, aut insufficientiam redditus unius Beneficii pro honesta sustentatione Beneficiati: in casu autem posito 7000. floreni ex Episcopatu provenientes sufficere possunt. Quod attinet residentiam, non licet Episcopis diutius abesse a suis diocesis quam per tres menses, Conciliumque Tridentinum, quod Episcopis concedit hoc spatium absentiae, supponit, eorum praesentiam durante hoc tempore non esse necessariam. His suppositis Confessario in sacro tribunali summo opere allaborandum, ut Episcopo spiritum indat Ecclesiasticum tam quoad pluralitatem Beneficiorum quam quoad residentiam. Si saniora sapere nolit, Confessarius absolutionem ipsi deneget, aut candide in faciem ipsi dicat, se non posse deinceps confessiones ipsius excipere. *Fromageau.*

CASUS XXXIX. Petrus praeter Abbatiam reddituum 1750. florenorum possidet etiam Canonicatum 750. florenorum. Non solum redditus omnes ex Canonicatu, sed etiam subtrahtis necessariis residua ex Abbatiae redditibus erogat in pauperes; nec retinere vult Canonicatum, nisi ut sancte se occupet; statuitque utrumque Beneficium dimittere pro alio quodam Canonicatu pinguiore, quem in eadem Ecclesia obtinendi spem habet, & ex quo solo ipsi suppeditarentur omnia necessaria. Potestne his stantibus utrumque Beneficium retinere? Aut num opus est dispensatione Pontificia, ut retinere possit?

3. Abbas iste dimittere debet Canonicatum, & petere sibi stallum in choro, in quo assistere possit divino officio. Potest etiam Beneficia sua permutare cum alio Canonicatu pinguiore. Quoad dispensationem Pontificiam, ea, etsi obtineretur, coram Deo inutilis foret, cum non urgeat utilitas aut necessitas Ecclesiae. *Fromageau.*

CASUS. XL. Adolescens, qui nondum statuit amplecti statum Ecclesiasticum, licet tonsura sit initiatus, potestne acceptare Beneficium simplex, quod sibi quis resignare vult, quodque ordinem Presbyteratus exigit?

3. Ad acceptandum Beneficium necesse haud est, ut quis statim se determinet ad amplectendum statum Ecclesiasticum: potest acceptare quis Beneficium stante dubietate animi de eligendo statu. Nihilominus melius foret, si quis se resolvat ante acceptationem. *Fromageau.*

CASUS XLI. Presbyter quidam saecularis fuit provusus a Papa Parochia regulari cum decreto suscipiendi habitum religiosum intra sex menses. A quo die inchoanda est computatio sex mensium? Teneturne possessionem adire, quam primum approbationem (visa) receperit? Potestne differre per tres annos susceptionem habitus religiosi, & interea Beneficio deservire?

3. Tenetur habitum suscipere, quamprimum poterit, ac a die, quo possessionem Beneficii adit; si deservit Beneficio; id argumento est, eum possessionem jam iniisse. *Fromageau.*

CASUS XLII. Clericus quidam nondum sacris Ordinibus initiatus fuit provusus quadam Parochia: hinc intrat Seminarium, volens intra annum Presbyteratum suscipere. An Episcopus cum eo dispensare potest circa Presbyteratum intra hoc tempus suscipiendum, cum nondum eo habitatis pervenerit, ut munia sua decenter explere possit? Supposito quod non possit circa hoc dispensare, potest saltem ad aliquod tempus dispensare circa residentiam in Parochia? Potestne Clericus iste susceptionem Presbyteratus differre per biennium a die initae possessionis? Num annus ad recipiendum Presbyteratum concessus non nisi a die aditae pacificae possessionis inchoandus est? An non locum habet devolutio circa hanc Parochiam, si Clericus iste ex consilio, aut mandato Episcopi ultra annum susceptionem Presbyteratus differre debeat?

3. Episcopus cum Clerico isto, postquam ei Presbyteratum contulerit, dispensare potest circa residentiam in Parochia, ut magis idoneum se reddat ad rite obeunda munia parochialia, necessariamque sibi scientiam conquirat. In Gallia provusus de Beneficio non nisi annus conceditur ad recipiendum Presbyteratum: neque videtur, quod, si Episcopus memoratam dispensationem impertiatur, locus sit devolutioni hujus Parochiae. *Fromageau.*

CASUS XLIII. Paulus fuit provusus ab Episcopo quadam Parochia pleno jure, illius possessionem adit. Joannes sciens, jus nominandi ad hanc Parochiam esse penes quemdam Priorem, eum adit pro obtinenda sui nominatione, qua etiam intra sex menses impetrata se sinit pro obtinenda confirmatione; quae cum denegata fuisset, petit actum denegationis, Paulusque, antequam res ad forum contentiosum delata fuisset, ad ineundam compositionem se offert, vi cuius Paulus sibi reservat omnes redditus interea, dum Beneficium possidebat, perceptos, omnesque expensas hucusque ratio-

ratione Beneficii factas sibi compensari postulat. De summa fuit conventum, & Joannes Paulo compensat partem expensarum, alteramque partem in aliud tempus compensandam promittit, quod & postmodum factum est. Conventionis hujus initæ Joannes certiore reddidit Episcopum; reticet autem, se integram Paulo compensationem nondum præstitisse: conventio fuit approbata, Joannes obtinet confirmationem (visa), capit possessionem Parochiæ, eamque decem annis possidet; donec tandem scrupulis agitatus timeret, ne non canonice in hoc Beneficium intraverit.

ꝛ. Hæc conventio iniuri non potuit: non enim quis potest se a vexatione liberare sine consensu Superiorum, dum jus ad Beneficium non est plene acquisitum. Si Joannes habuisset verum jus ad hanc Parochiam, tunc Paulus foret simoniacus; cumque hic agatur de tali Beneficio, necesse est, ut Joannes a Sede Apostolica ad illud habilis declaratur, ad quod se prius reddidit inhabilem. *Fromageau.*

CASUS XLIV. Titius nominatus ad Parochiam post tres annos ab adita possessione comperit, se incio consanguineos plura suffragia per munuscula pro sui nominatione lucratos fuisse.

ꝛ. Quamvis omnis electio simoniaca nulla sit & invalida, & quilibet Clericus teneatur dimittere Beneficium, quod etiam se incio ab aliis per artem simoniacam sibi procuratum fuisse comperit, nihilominus tamen, cum Titius jam a tribus annis bona fide possideat hanc Parochiam, in suum favorem hanc triennem possessionem ut validam recipere potest; nisi ultro pro majori securitate conscientiæ Beneficium dimittere velit. *Gomez. de trien. pos. q. 12. Ugelin. Tab. 4. c. 6. §. 9. Suarez. L. 4. de simon. c. 57. n. 39. Girib. de simon. tr. 6. dub. 3. Anaci. tit. 3. de simon. n. 278. C. B.*

CASUS XLV. Camillus recipit tonsuram clericalem, ut possit gaudere redditibus Beneficii cujusdam, etsi nullam habeat intentionem perseverandi in statu Ecclesiastico, & tandem solum velit gestare habitum donec occasio se offerat contrahendi matrimonium. Queritur 1. Num peccet mortaliter recipiendo tonsuram & Beneficium. 2. Num peccet etiam retinendo Beneficium cum hac intentione. 3. Utrum teneatur restituere, quod ex Beneficio percepit.

ꝛ. Ad 1. Peccat mortaliter; quia sic se gerendo non solum Christum & Ecclesiam decipit, sed etiam rem pure spirituales ordinat ad finem pure temporalem, id quod ex natura sua mortale est, utpote includens indignam æstimationem temporalium supra spiritualia. *Rosign. de Ord. part. 1. q. 3.*

a 4. *Lessius de Benef. c. 34. dub. 26. n. 123.* Idem dicendum ad 2. retentio enim est quædam continuata receptio. Denique ad 3. dico, probabilius eum non obligari ad restitutionem, dummodo obligationibus Beneficii semper satisfecerit. Ratio est; quia ex una parte non reperitur simonia in intentione, quam quis habere potest, procurandi sibi commodum temporale per medium spirituale, ut notat *Suarez de Simon. L. 4. Cap. 44. n. 4. §. 11.* Et ex altera parte nullum exstat jus, quod in casu proposito ad restitutionem obliget. C. B.

CASUS XLVI. Presbyter quidam nominatus ad Canonicatum in Ecclesia Collegiata non deposuit professionem fidei, cum Beneficii sui possessionem caperet. Post aliquot annos recordatur hujus omissionis, & querit, an non teneatur ad aliquam restitutionem?

ꝛ. Ad deponendam professionem fidei tantum obligantur Beneficiati curati, & ii, qui dignitates aut Canonicatus obtinent in Ecclesiis Cathedralibus. *Trid. Sess. 24. c. 12. de reform. Constit. 89. Pii. IV. Et hinc Presbyter, de quo agitur, ad nullam restitutionem tenetur. C. B.*

CASUS XLVII. Clericus quidam nominatus ad Beneficium, cujus redditus sunt tantum viginti Imperiales, existimat, se omnino non obligari ad recitationem Officii.

ꝛ. Tenetur recitare Officium; quia jus, secundum quod Beneficium datur propter Officium, loquitur indiscriminatim de omni Beneficio, sive pingue sit, sive tenue. *Cap. ult. de rescript. in 6. Sess. 9. Concil. Later. Constit. S. Pii V. hac de re edita. C. B.*

CASUS XLVIII. Diaconus quidam, ut obtineat Parochiam, simulat se intra annum recipere velle Presbyteratum, licet re ipsa id serio non velit. Interea mutat voluntatem suam, & actu intra annum Presbyteratum suscipit.

ꝛ. Tuta conscientia potest retinere fructus Beneficii hoc anno perceptos: fundatur hæc assertio in doctrina proposita in Capitulo *commissa. de elect. on. in 6.* Peccat quidem graviter Diaconus per suam simulationem; sed nulla exinde oritur obligatio restituendi quidpiam. *Layman. L. 4. tr. 2. c. 14. n. 10. aliique ex Barbosa de Offic. Paroch. c. 6. n. 15. C. B.*

CASUS XLIX. Beneficiatus quidam omnia sua superflua in emptionem librorum applicat.

ꝛ. Id non licet; quia ex decisionibus SS. Patrum, & definitionibus Conciliorum expresse constat, Beneficiatos teneri ad eroganda pro sublevamine pauperum & ad alias pias causas,